

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

همه امتیازهای این پایان نامه به دانشگاه بوعلی سینا، همدان تعلق دارد. در صورت استفاده از تمام یا بخشی از مطالب پایان نامه در مجلات، کنفراس‌ها و یا سخنرانی‌ها، باید نام دانشگاه بوعلی سینا (یا استاد یا استادان راهنمای پایان نامه) و نام دانشجو با ذکر مأخذ و ضمن کسب مجوز کتبی از دفتر تحصیلات تکمیلی دانشگاه ثبت شود. در غیر این صورت مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.



دانشگاه شهر

دانشکده شیمی

پایان نامه

برای دریافت درجه کارشناسی ارشد  
در رشته شیمی (گرایش معدنی)

عنوان :

سنتز و شناسایی لیگاند های پلی آمین و کمپلکس های باز شیف بزرگ حلقه و بزرگ غیر  
حلقوی مربوطه

استاد راهنمای:

پروفسور حسن کی پور

اساتید مشاور:

پروفسور صادق صالح زاده

دکتر رضا آزاد بخت

پژوهشگر:

موسی احمدی

مهر ماه ۱۳۸۹



دانشکده شیمی

پایان نامه

برای دریافت درجه کارشناسی ارشد  
در رشته شیمی (گرایش معدنی)

عنوان:

سنتز و شناسایی لیگاند های پلی آمین و کمپلکس های باز شیف بزرگ حلقه و بزرگ غیر  
حلقوی مربوطه

استاد راهنما:

پروفسور حسن کی پور

اساتید مشاور:

پروفسور صادق صالح زاده

دکتر رضا آزادبخت

پژوهشگر:

موسی احمدی

کمیته ارزیابی پایان نامه:

۱ - پروفسور حسن کی پور (استاد راهنما) ..... استاد شیمی معدنی

۲ - پروفسور صادق صالح زاده (استاد مشاور) ..... استاد شیمی معدنی

۳ - دکتر رضا آزادبخت (استاد مشاور) ..... استاد یار شیمی معدنی

۴ - پروفسور سید جواد سیدزاده صابونچی (استاد مدعو) ..... استاد شیمی معدنی

۵ - پروفسور رامین قربانی واقعی (استاد مدعو) ..... استاد شیمی آلی



دانشکده شیمی  
و فناوری سینا

جلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد

آقای موسی احمدی در رشته شیمی (گرایش معدنی)

### با عنوان:

سنتر و شناسایی لیگاند های پلی آمین و کمپلکس های باز شیف بزرگ حلقه و بزرگ غیر  
حلقوی مربوطه

به ارزش 8 واحد در روز یکشنبه 1389/7/4 ساعت 14 در سالن آمفی تئاتر 2 دانشکده  
شیمی و با حضور اعضای هیأت داوران زیر برگزار گردید و با نمره 19/85 و درجه عالی  
به تصویب رسید.

### هیأت داوران:

- 1- پروفسور حسن کی پور (استاد راهنما) ..... استاد شیمی معدنی
- 2- پروفسور صادق صالح زاده (استاد مشاور) ..... استاد شیمی معدنی
- 3- دکتر رضا آزادبخت (استاد مشاور) ..... استادیار شیمی معدنی
- 4- پروفسور سید جواد سیدزاده صابونچی (استاد مدعو) ..... استاد شیمی معدنی
- 5- پروفسور رامین قربانی واقعی (استاد مدعو) ..... استاد شیمی آلی

الهي...

مرا مدد کن تا دانش اندک من

نه نزدیکی باشد برای فروزی تکبر و غرور

نه حلقة ای برای اسارت

وند دستمایه ای برای تجارت

بلکه گامی باشد برای تحلیل از تو و متعالی ساختن خود و دیگران

تقدیم به:

پدر بزرگوارم

که سخن سخن زیستم را در سایه بزرگواری و دانایی اش آسودم وجود پر افتخار ش سایه ایست جاودا نه بر فراز

سر بلندی های من

و مادر مهربانم

که مفهوم بی دین مهربانی و صداقت است، او که دنخوشی های امروز مرامیدون دلو اپسی های همیشگی اش

هستم.

با مشکل از

برادران و خواهران عزیزم

به پاس همراهی ها

پشتیبانی ها

و دلکرمی هایشان

## تشکر و قدردانی

به پیشگاه پاک و مقدس تقدیم می دارم که بندگی فقط و فقط تو را سزاست، آنچه داده ای بیشتر از شایستگی من است، گرچه در خور بخشنده‌گی توست.

از استاد راهنمای بزرگوارم، جناب آقای پروفسور کی پور به خاطر تمام محبت‌ها، راهنمایی‌های ارزنده و سعه صدرشان و زحمت فراوانی که برای من کشیدند و به خاطر هر آنچه که از ایشان یاد گرفتم، بینهایت سپاسگزارم.

از اساتید مشاور بزرگوارم، جناب آقای پروفسور صالح زاده و جناب آقای دکتر آزادبخت به خاطر راهنمایی‌ها و محبت‌های ایشان کمال تشکر را دارم.

از اساتید محترم، جناب آقای پروفسور صابونچی و جناب آقای پروفسور قربانی واقعی به پاس مساعدت‌های ایشان در قرائت و داوری این پایان نامه کمال تشکر را دارم و نیز از جناب آقای پروفسور محمد علی زلفی گل ریاست محترم دانشگاه بوعالی سینا و جناب آقای پروفسور سعید عزیزان ریاست محترم دانشکده شیمی سپاسگزارم.

از سرکار خانم قائمی نماینده محترم تحصیلات تکمیلی که زحمت شرکت در جلسه دفاعیه را متحمل گردیدند، نهایت تشکر را دارم.

از همکاری صمیمانه آقای زبر جدیان و خانم رنجبران تشکر می‌کنم.

تشکر ویژه دارم از آقایان دکتر دهقانی، دکتر رضایی والا و دکتر گلباغی به پاس محبت‌های خالصانه، مساعدت‌ها و کمک‌های بی دریغشان.

از تمامی دوستان عزیزم در آزمایشگاه‌های تحقیقاتی به ویژه آزمایشگاه تحقیقاتی معدنی، که در انجام این پایان نامه باریم نمودند، صمیمانه سپاسگزاری می‌نمایم.



دانشگاه بوعلی سینا  
مشخصات رساله/پایان نامه تحصیلی

دانشگاه بوعلی سینا

عنوان:

سنتز و شناسایی لیگاند های پلی آمین و کمپلکس های باز شیف بزرگ حلقه ای و غیر حلقه ای مربوطه

نام نویسنده: موسی احمدی

نام استاد/اساتید راهنمای: پروفسور حسن کی پور

نام استاد/اساتید مشاور: پروفسور صادق صالح زاده، دکتر رضا آزاد بخت

گروه آموزشی: شیمی معدنی	دانشکده: شیمی
قطعه تحصیلی: کارشناسی ارشد	رشته تحصیلی: شیمی
تعداد صفحات: 127	تاریخ تصویب: 87/7/7

چکیده:

دو لیگاند پلی آمین جدید پنج دندانه ای و یک لیگاند پلی آمین جدید شش دندانه ای تهیه گردید. این پلی آمین ها شامل ۳،۷-بیس(2-پیریدیل متیل)-۵،۵-دی متیل-۳،۷-دی آزا هپتان-۱-آمین(<sup>1</sup>L)، ۴-۸،۴-بیس(2-پیریدیل متیل)-۶،۶-دی متیل-۴،۸-دی آزاکتان-۱-آمین (<sup>2</sup>L) و ۹،۴-بیس(2-پیریدیل متیل)-۹،۴-دی آزا دودکان-۱۲،۱-دی آمین(<sup>3</sup>L) می باشند. همچنین لیگاند پلی آمین شناخته شده ۳،۸-بیس(2-پیریدیل متیل)-۳،۸-دی آزا دکان-۱۰،۱-دی آمین(<sup>4</sup>L) نیز تهیه گردید. همه لیگاند های پلی آمین فوق با استفاده از طیفسنجی IR، <sup>1</sup>H NMR، <sup>13</sup>C NMR و آنالیز عنصری مورد شناسایی قرار گرفتند.

کمپلکس های بزرگ غیر حلقوی باز شیف<sup>2+</sup> [MnL<sup>1</sup> pyridine]<sup>2+</sup>، [NiL<sup>1</sup> pyridine]<sup>2+</sup> و [MnL<sup>1</sup> pyrrole]<sup>2+</sup> به روش تراکم تمپلیت از واکنش پلی آمین L<sup>1</sup> با آلدهید های پیریدین-2-کربالدهید یا پیروول-2-کربالدهید در حضور یون های فلزی منگنز(II) و نیکل(II) در حلال متانول تهیه گردیدند و کمپلکس [NiL<sup>1</sup>]<sup>2+</sup> نیز از واکنش بین L<sup>1</sup> و یون فلزی نیکل(II) در مخلوط حلال متانول و استونیتریل حاصل شد. کمپلکس بزرگ غیر حلقوی باز شیف<sup>2+</sup> [MnL<sup>2</sup> pyridine]<sup>2+</sup> از تراکم تمپلیت بین L<sup>2</sup> و پیریدین-2-کربالدهید در حضور یون فلزی منگنز(II) و در متانول تهیه گردید. کمپلکس های بزرگ حلقه باز شیف<sup>2+</sup> [CdL<sup>3</sup>]<sup>2+</sup> و [ZnL<sup>3</sup>]<sup>2+</sup> به روش تراکم تمپلیت از واکنش L<sup>3</sup> با ۶،۲-دی فرمیل-۴-متیل فنول در حضور یون های فلزی کادمیم(II) و روی(II) سنتز شدند. کمپلکس بزرگ حلقه باز شیف<sup>2+</sup> [MnL<sup>4</sup>]<sup>2+</sup> نیز به روش فوق از تراکم بین L<sup>4</sup> با ۲،۶-دی فرمیل پیریدین در حضور یون فلزی منگنز(II) حاصل گردید. همه کمپلکس های به دست آمده با استفاده از روش های IR و آنالیز عنصری (دراکتر موارد)، هدایت مولی و در مورد کمپلکس های کادمیم(II) و روی(II) با استفاده از NMR مورد شناسایی قرار گرفتند. همچنین ساختار کربستالی کمپلکس های [MnL<sup>1</sup> pyridine]<sup>2+</sup> و [NiL<sup>1</sup> C]<sup>2+</sup> توسط داده های پراش اشعه X تعیین گردید.

واژه های کلیدی: بازشیف ، لیگاند پلی آمین، بزرگ حلقه، کمپلکس بزرگ غیر حلقوی، ساختار اشعه X

# نہرست

**مقدمه****فصل اول: مقدمه و مروری بر تحقیقات انجام شده**

2	(1-1) لیگاندهای پلی آمین.....
2	(1-1-1) مقدمه.....
3	(2-1-1) پلی آمین ها و نقش بیولوژیکی آن ها.....
4	(3-1-1) لیگاند های تترآمین .....
5	(4-1-1) لیگاندهای پنتا آمین .....
7	(5-1-1) لیگاندهای هگزا آمین .....
9	(6-1) تعریف بازشیف ها .....
10	(7-1) خصوصیات اسپکتروسکوپی کلی باز شیف ها .....
11	(8-1) توتومری .....
13	(9-1) اهمیت و کاربردهای بازشیف ها .....
15	(10-1) احیای بازشیف ها .....
16	(11-1) لیگاندهای باز حلقه چند قسمتی .....
19	(12-1) سیستم های بزرگ حلقه و بازحلقه .....
22	(13-1) سنتز کمپلکس های بازشیف .....
23	(1-13-1) سنتز مستقیم لیگاند بازشیف و سپس سنتز کمپلکس .....
23	(2-13-1) سنتز بازشیف در حین تشکیل کمپلکس .....
25	(14-1) کمپلکس های غیر حلقه ای باز شیف دارای گروه پیریدینی .....
28	(15-1) کمپلکس های بزرگ حلقه باز شیف دارای گروه پیریدینی .....

## فصل دوم: کارهای تجربی

۱-۲- مواد شیمیایی ..... ۳۸	۳۸
۲-۲- وسایل و تجهیزات ..... ۳۸	۳۸
۳-۲- کریستالوگرافی ..... ۳۸	۳۸
۴-۲- تهیه لیگاند پلی آمین <sup>۱</sup> ..... ۳۹	۳۹
۱-۴-۲- سنتز ۱،۵-بیس(۲-پیریدیل متیلن)-۳،۳-دی متیل-۱،۵-دی آزا پروپان ..... ۳۹	۳۹
۲-۴-۲- سنتز ۱،۵-بیس(۲-پیریدیل متیلن)-۳،۳-دی متیل-۱،۵-دی آزا پروپان ..... ۳۹	۳۹
۲-۴-۲- تهیه ۳،۷-بیس(۲-پیریدیل متیلن)-۵،۵-دی متیل-۷،۳-دی آزا هبتان-۱-آمین <sup>۱</sup> ..... ۴۰	۴۰
۵-۲- تهیه لیگاند پلی آمین <sup>۲</sup> ..... ۴۱	۴۱
۱-۵-۲- سنتز ۴،۸-بیس(۲-پیریدیل متیلن)-۶،۶-دی متیل-۸،۴-دی آزاکتان-۱-آمین <sup>۲</sup> ..... ۴۱	۴۱
۶-۲- تهیه لیگاند پلی آمین <sup>۲</sup> ..... ۴۲	۴۲
۱-۶-۲- سنتز ۱،۶-بیس(۲-پیریدیل متیلن)-۱،۶-دی آزا بوتان ..... ۴۲	۴۲
۲-۶-۲- سنتز ۱،۶-بیس(۲-پیریدیل متیلن)-۱،۶-دی آزا بوتان ..... ۴۳	۴۳
۳-۶-۲- سنتز ۴،۹-بیس(۲-پیریدیل متیلن)-۴،۹-دی آزا دودکان-۱۲،۱-دی آمین <sup>۳</sup> ..... ۴۳	۴۳
۷-۲- تهیه لیگاند پلی آمین <sup>۴</sup> ..... ۴۴	۴۴
۸-۲- سنتز برخی کمپلکس‌های فلزی با لیگاند <sup>۱</sup> ..... ۴۵	۴۵
۱-۸-۲- سنتز کمپلکس <sup>۲</sup> [MnL <sup>۱</sup> pyridine](ClO <sub>4</sub> ) <sub>۲</sub> ..... ۴۵	۴۵
۲-۸-۲- سنتز کمپلکس <sup>۲</sup> [MnL <sup>۱</sup> pyrrole](ClO <sub>4</sub> ) <sub>۲</sub> ..... ۴۶	۴۶
۳-۸-۲- سنتز کمپلکس <sup>۲</sup> [NiL <sup>۱</sup> ](ClO <sub>4</sub> ) <sub>۲</sub> ..... ۴۷	۴۷
۴-۸-۲- سنتز کمپلکس <sup>۲</sup> [NiL <sup>۱</sup> pyridine](ClO <sub>4</sub> ) <sub>۲</sub> ..... ۴۸	۴۸
۹-۲- سنتز کمپلکس فلزی با لیگاند <sup>۲</sup> ..... ۴۸	۴۸
۱-۹-۲- سنتز کمپلکس <sup>۲</sup> [MnL <sup>۱</sup> pyridine](ClO <sub>4</sub> ) <sub>۲</sub> ..... ۴۸	۴۸

---

۴۹	۱۰-۲- سنتز کمپلکس های فلزی بزرگ حلقه با لیگاند $L^{\ddagger}$
۴۹	۱-۱۰-۲- سنتز کمپلکس $[CdL^{\ddagger}](ClO_4)_2$
۴۹	۲-۱۰-۲- سنتز کمپلکس $[ZnL^{\ddagger}](ClO_4)_2$
۵۰	۱۱-۲- سنتز کمپلکس فلزی بزرگ حلقه با لیگاند $L^{\ddagger}$
۵۰	۱-۱۱-۲- سنتز کمپلکس $[MnL^{\ddagger}](ClO_4)_2$

## فصل سوم: بحث و نتیجه گیری

53 .....	مقدمه
53 .....	(1-3) بررسی سنتز 5,1-بیس(2-متیلن پیریدین)-3,3-دی متیل-1,5-دی آزا پروپان
53 .....	(1-1-3) بررسی طیف IR
53 .....	(2-1-3) بررسی طیف $^1\text{H}$ NMR
53 .....	(3-1-3) بررسی طیف $^{13}\text{C}$ NMR
54 .....	(2-3) بررسی سنتز 5,1-بیس(2-متیلن پیریدین)-3,3-دی متیل-1,5-دی آزا پروپان
54 .....	(1-2-3) بررسی طیف IR
54 .....	(2-2-3) بررسی طیف $^1\text{H}$ NMR
54 .....	(3-2-3) بررسی طیف $^{13}\text{C}$ NMR
55 .L <sup>1</sup>	(3-3) بررسی سنتز 7,3-بیس(2-پیریدیل متیل)-5,5-دی متیل-7,3-دی آزا هبتان-1-آمین
55 .....	(1-3-3) بررسی طیف IR
55 .....	(2-3-3) بررسی طیف $^1\text{H}$ NMR
55 .....	(3-3-3) بررسی طیف $^{13}\text{C}$ NMR
56 .L <sup>2</sup>	(4-3) بررسی سنتز 8,4-بیس(2-متیلن پیریدین)-6,6-دی متیل-8,4-دی آزاکتان-1-آمین
56 .....	(1-4-3) بررسی طیف IR
56 .....	(2-4-3) بررسی طیف $^1\text{H}$ NMR
57 .....	(3-4-3) بررسی طیف $^{13}\text{C}$ NMR
57 .....	(5-3) بررسی سنتز 1,6-بیس(2-متیلن پیریدین)-1,6-دی آزا بوتان
57 .....	(1-5-3) بررسی طیف IR
58 .....	(2-5-3) بررسی طیف $^1\text{H}$ NMR
58 .....	(3-5-3) بررسی طیف $^{13}\text{C}$ NMR

58 ..... (6-3) بررسی سنتز 1,6-بیس (2-متیل پیریدین)-1,6-دی آزا بوتان	..... 58
58 ..... (بررسی طیف IR) (1-6-3)	..... 58
59 ..... (بررسی طیف $^1\text{H}$ NMR) (2-6-3)	..... 59
59 ..... (بررسی طیف $^{13}\text{C}$ NMR) (3-6-3)	..... 59
59 ..... (7-3) بررسی سنتز 9,4-بیس (2-متیل پیریدین)-9,4-دی آزا دودکان - 1,12-دی آمین $\text{L}^3$	..... 59
59 ..... (بررسی طیف IR) (1-7-3)	..... 59
60 ..... (بررسی طیف $^1\text{H}$ NMR) (2-7-3)	..... 60
60 ..... (بررسی طیف $^{13}\text{C}$ NMR) (3-7-3)	..... 60
61 ..... (4-7-3) بررسی نتایج میکروآنالیز	..... 61
61 ..... (8-3) بررسی سنتز کمپلکس های تهیه شده با لیگاند $\text{L}^1$	..... 61
62 ..... (بررسی طیف IR) (1-8-3)	..... 62
36 ..... (2-8-3) بررسی نتایج میکروآنالیز	..... 36
64 ..... (3-8-3) بررسی ساختار X-ray کمپلکس $[\text{MnL}^1\text{pyridine}](\text{ClO}_4)_2$	..... 64
69 ..... (4-8-3) بررسی ساختار X-ray کمپلکس $[\text{NiL}^1](\text{ClO}_4)_2$	..... 69
71 ..... (9-3) بررسی سنتز کمپلکس های تهیه شده با لیگاند $\text{L}^2$	..... 71
73 ..... (1-9-3) بررسی طیف IR	..... 73
73 ..... (10-3) بررسی هدایت مولی کمپلکس ها	..... 73
74 ..... (11-3) بررسی سنتز کمپلکس های بزرگ حلقه تهیه شده با لیگاند $\text{L}^3$	..... 74
75 ..... (1-11-3) بررسی طیف IR	..... 75
76 ..... (2-11-3) بررسی طیف $^1\text{H}$ NMR	..... 76
77 ..... (3-11-3) بررسی طیف $^{13}\text{C}$ NMR	..... 77
79 ..... (12-3) بررسی سنتز کمپلکس بزرگ حلقه با لیگاند $\text{L}^4$	..... 79

---

79 ..... (1-12-3) بررسی طیف IR

79 ..... (13-3) بررسی هدایت مولی کمپلکس ها

جدول 3-1: نتایج میکروآنالیز لیگاندهای L <sup>1</sup>	61
جدول 3-2: نتایج میکروآنالیز لیگاندهای L <sup>2</sup>	61
جدول 3-3: نتایج میکروآنالیز لیگاندهای L <sup>3</sup>	61
جدول 3-4: نتایج میکروآنالیز کمپلکس [MnL <sup>1</sup> pyridine](ClO <sub>4</sub> ) <sub>2</sub>	63
جدول 3-5: نتایج میکروآنالیز کمپلکس [MnL <sup>1</sup> pyrrole](ClO <sub>4</sub> ) <sub>2</sub>	64
جدول 3-6: نتایج میکروآنالیز کمپلکس [NiL <sup>1</sup> ](ClO <sub>4</sub> ) <sub>2</sub>	64
جدول 3-7: نتایج میکروآنالیز کمپلکس [NiL <sup>1</sup> pyridine](ClO <sub>4</sub> ) <sub>2</sub>	64
جدول 3-8: طول ها و زاویه های پیوندی انتخابی اتمهای نیتروژن با اتم منگنز در کمپلکس [MnL <sup>1</sup> pyridine](ClO <sub>4</sub> ) <sub>2</sub>	67
جدول 3-9: داده های ساختاری کمپلکس [MnL <sup>1</sup> pyridine](ClO <sub>4</sub> ) <sub>2</sub>	68
جدول 3-10: طول ها و زاویه های پیوندی انتخابی اتم های نیکل در کمپلکس [NiL <sup>1</sup> ](ClO <sub>4</sub> ) <sub>2</sub>	71
جدول 3-11: داده های ساختاری کمپلکس [NiL <sup>1</sup> ](ClO <sub>4</sub> ) <sub>2</sub>	72
جدول 3-12: نتایج میکروآنالیز کمپلکس [MnL <sup>2</sup> pyridine](ClO <sub>4</sub> ) <sub>2</sub>	73
جدول 3-13: نتایج هدایت مولی کمپلکس ها (cm <sup>2</sup> Ω <sup>-1</sup> mol <sup>-1</sup> )	74
جدول 3-14: نتایج میکروآنالیز کمپلکس [CdL <sup>3'</sup> ](ClO <sub>4</sub> ) <sub>2</sub>	78
جدول 3-15: نتایج میکروآنالیز کمپلکس [MnL <sup>4'</sup> ](ClO <sub>4</sub> ) <sub>2</sub>	79
جدول 3-16: نتایج هدایت مولی کمپلکس ها (cm <sup>2</sup> Ω <sup>-1</sup> mol <sup>-1</sup> )	80

شکل 1-1 : پلی آمین های طبیعی شناخته شده حاوی دو یا چند نیتروژن ..... 3
شکل 1-2 : لیگاند های ترآمین ..... 5
شکل 1-3 : لیگاند های پنتا آمین خطی ..... 6
شکل 1-4 : لیگاند های پنتا آمین ایمیدازولیدین ..... 6
شکل 1-5 : پنتا آمین های شیف باز زنجیری ..... 7
شکل 1-6 : هگزا آمین های خطی ..... 7
شکل 1-7 : لیگاند های هگزا آمین سنتز شده توسط کی پور و همکارانش ..... 8
شکل 1-8 : لیگاند های هگزا آمین سنتز شده توسط خان محمدی و همکارانش ..... 8
شکل 1-9: مکانیزم تشکیل بازشیف ..... 10
شکل 1-10: توتمری سالیسیل آلدیمین ..... 12
شکل 1-11: توتمری 2-هیدروکسی-1-نفتالدیمین ..... 12
شکل 1-12 : توتمری تیوسیمی کربازون ..... 13
شکل 1-13-1 : اکسایش ایندول ها به وسیله کمپلکس بازشیف کبالت (II) ..... 14
شکل 1-14 : سیستم چرخه های نوربورنادین کوادری سیکلان ..... 15
شکل 1-15: احیای بازشیف ..... 16
شکل 1-16-1 : انواع سیستم های باز حلقه چند قسمتی ..... 19
شکل 1-17: ساختار تعدادی از ترکیبات حلقوی ..... 21
شکل 1-18-1: بزرگ حلقه های سنتز شده توسط کورتیس(28)، کوری و بوش(29)، جاگر(30) و پدرسن(31)
22

- شکل 1-19: ساختار کریستالی کمپلکس شماره 1،  $\text{Fe}^{\text{II}}\text{L}^{\text{A}}(\text{NCS})_2$  ..... 25
- شکل 1-20: ساختار کریستالی کمپلکس شماره 6،  $\text{Ni}^{\text{II}}\text{L}^{\text{C}}(\text{NCS})_2$  ..... 26
- شکل 1-21: ساختار کمپلکس‌های سنتز شده توسط کی پور و همکارانش ..... 26
- شکل 1-22: ساختار کریستالی کمپلکس  $[\text{CdL}^4(\text{NO}_3)_2]$  ..... 27
- شکل 1-23: ساختار کمپلکس‌های سنتز شده توسط کی پور و همکارانش ..... 27
- شکل 1-24: ساختار کریستالی کمپلکس  $[\text{CdL}^3(\text{NO}_3)_2](\text{ClO}_4)$  ..... 28
- شکل 1-25: لیگاند‌های باز شیف بزرگ حلقه شامل سیستم‌های  $\text{N}_4$  و  $\text{N}_5$  ..... 29
- شکل 1-26: لیگاند‌ها و کمپلکس‌های بزرگ حلقه دو هسته‌ای حاوی 6,2-دی‌فرمیل پیریدین ..... 30
- شکل 1-27: کمپلکس‌های بزرگ حلقه حاوی 6,2-دی‌فرمیل پیریدین ..... 31
- شکل 1-28: کمپلکس‌های فلزی بزرگ حلقه در حضور نمک‌های فلزی لانتانید پرکلرات یا نیترات ..... 32
- شکل 1-29: ساختار کمپلکس‌های سنتز شده توسط کی پور و همکارانش ..... 32
- شکل 1-30: ساختار کمپلکس‌های سنتز شده توسط خانمحمدی و همکارانش ..... 33
- شکل 1-31: ساختار کریستالی کاتیون  $[\text{MgL}^7]^{2+}$  ..... 34
- شکل 1-32: ساختار کریستالی کاتیون  $[\text{MnL}^7]^{2+}$  ..... 34
- شکل 1-33: ساختار کمپلکس‌های سنتز شده توسط کی پور و همکارانش ..... 35
- شکل 1-34: ساختار کریستالی کمپلکس  $[\text{MnL}^1](\text{ClO}_4)_{2.3}\text{CH}_3\text{CN}$  ..... 36
- شکل 2-1: سنتز 5,1-بیس(2-پیریدیل متیل)-3,3-دی‌متیل-1,5-دی‌آزا پروپان ..... 39
- شکل 2-2: سنتز 5,1-بیس(2-پیریدیل متیل)-3,3-دی‌متیل-1,5-دی‌آزا پروپان ..... 40
- شکل 2-3: سنتز 7,3-بیس(2-پیریدیل متیل)-5,5-دی‌متیل-7,3-دی‌آزا هپتان-1-آمین( $\text{L}^1$ ) ..... 41

شکل 2-4: سنتز 8,4-بیس(2-پیریدیل متیل)-6,6-دی متیل-8,4-دی آزا اکتان-1-آمین ( $L^2$ ) ..	42
شکل 2-5: سنتز 6,1-بیس(2-پیریدیل متیل)-6,1-دی آزا بوتان .....	42
شکل 2-6: سنتز 6,1-بیس(2-پیریدیل متیل)-6,1-دی آزا بوتان .....	43
شکل 2-7: سنتز 9,4-بیس(2-پیریدیل متیل)-9,4-دی آزا دودکان - 12,1-دی آمین ( $L^3$ ) ..	44
شکل 2-8: سنتز لیگاند پلی آمین $L^4$ .....	45
شکل 2-9 : سنتز کمپلکس فلزی شماره (1).....	46
شکل 2-10: سنتز کمپلکس فلزی شماره (2).....	47
شکل 2-11-2 : سنتز کمپلکس فلزی شماره (3).....	47
شکل 2-12 : سنتز کمپلکس فلزی شماره (4).....	48
شکل 2-13-2 : سنتز کمپلکس فلزی شماره (5).....	49
شکل 2-14: سنتز کمپلکس های فلزی ماکروسیکل شماره (6) و (7) .....	50
شکل 2-15: سنتز کمپلکس بزرگ حلقه(8) با لیگاند پلی آمین (4) .....	51
شکل 3-1: ساختار شماره گذاری شده 5,1-بیس(2-متیلن پیریدین)-3,3-دی متیل-1,5-دی آزا پروپان.....	54
شکل 3-2: ساختار شماره گذاری شده 5,1-بیس(2-متیلن پیریدین)-3,3-دی متیل-1,5-دی آزا پروپان.....	55
شکل 3-3: ساختار شماره گذاری شده 7,3- بیس(2-پیریدیل متیل)-5,5-دی متیل-7,3-دی آزا هپтан-1-آمین $L^1$ .....	56